

“Baydenin qondarma “erməni soyqırımı” haqqında rüsvayçı bəyanatı...”

ABŞ Prezidenti C.Baydenin qondarma “erməni soyqırımı” ilə bağlı verdiyi əsassız, qərəzli bəyanat siyasi mövqeyindən aslı olmayaraq bütünlükdə Azərbaycan cəmiyyətində böyük təəssüf və ikrah hissi ilə qarşılandı. Təbii ki, Türkiyəyə qarşı ağır iftira və növbəti siyasi təzyiq və təhdid vasitəsi olan bu bəyanat ciddi şəkildə qınaq obyektinə çevrilməli və rədd edilməlidir.

Şəmsəddin Hacıyev
YAP Səbail rayon təşkilatının sədri, iqtisad elmləri doktoru, professor

“Osmanlı dövləti milli azlıqların hüquqlarının tanınması və onların vergi ödəmələri ilə bağlı çoxlu sayda güzəştlər həyata keçirib. 16-19-cu yüzilliklərdə heç bir dövlətdə milli azlıqlar haqqında bu qədər humanist qanun olmayıb. Rusiya və Fransa'nın dəstəyi ilə ermənilər təhrik olunaraq iki milyon nəfər müsəlman əhalisinə soyqırım törədiblər. Bu savaşda 500 min erməni ölüb.” Araşdırmada o da bildirilir ki, Birinci Dünya Müharibəsi zamanı Osmanlı dövlətinə qarşı erməni əhalisi xəyanət edərək yerli silahlı qüvvələr yaratmaqla dinc müsəlman əhalisini, o

cümlədən, türk, çərkəz, kürd, laz, həmşen (müsəlman ermənilər), siriyanı (kəldani-aysor), abxaz və qaraçılari soyqırımı məruz qoyublar. Ermənilərin bu xəyanətlərinə adekvat addım atmağa məruz qalan Osmanlı dövləti silahlı ermənilərə deyil, “erməni silahlı qüvvələrinə” qarşı dərhal hərəkətə keçib. Məhz bu məcburiyyət “Təhcir (sürgün, deportasiya)” qanununu ortaya çıxardı. 1915-ci il aprelin 24-də imzalanan bu qanuna görə ermənilər Osmanlı dövlətinin müxtəlif regionlarında kiçik icmalar şəklində yerləşdirilməliydilər. Qanunda ermənilərə məxsus bütün ictimai təşkilatlar və siyasi qurumların fəaliyyəti yasaq edilirdi. İndi ermənilər bildirirlər ki, bu qanun elə soyqırım deməkdir. Əslində isə bu qanun satqın millətin layiq olduğu davranış qaydalarını müəyyən edirdi.

Erməni lobbisinin tarixi saxtalaşdırmaq və təhrif etmək cəhdinin növbəti təzahürü olan C.Baydenin “bəyanatı” heç bir şəkildə Türkiyənin global güc roluna və regiondakı mövqələrinə təsir edə bilməz. Bu bəyanatı tarixi səhv adlandıran möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev açıqlamanın regionda yaranmaqda olan əməkdaşlıq meyillərinə ciddi zərər vurduğunu bildirib. Bu dəqiq təsbit ABŞ administrasiyasının bu provakasiyon addımına ən gözəl siyasi qiymətdir. Danılmaz faktıdır ki, Türkiyə dünyanın global gücüdür və Türk dünyası, Azərbaycan bütün siyasi, iqtisadi, hərbi gücü ilə hər zaman qardaş Türkiyənin yanındadır.

Baydenin bu “bəyanatı” Paşinyana bir növ “hədiyyə”dir, lakin unutmayaq lazımdır ki, Rusiyanı “unudub” Amerikaya üz tutacaq olan Ermənistanın vəziyyəti daha da acınacaqlı olacaqdır. Azərbaycan İkinci Qarabağ Savaşında - Vətən müharibəsində əzəli düşmənin sözün əsl mənasında başını əzdi, işğalçı üçün hərbi kapitulyasiya aktı olan 10 noyabr Bəyanatının müddəaları icra olunub və Ermənistanda kimin hakimiyyətdə olmağından asılı olmayaraq bundan sonra da icra olunacaqdır. Möhtərəm Prezidentimiz, müzəffər Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi “Zəngəzur dəhlizinin yaradılması bizim milli, tarixi və gələcək maraqlarımıza tam cavab verir. Biz Zəngəzur dəhlizini icra edəcəyik, Ermənistan bunu istəsə də, istəməsə də. İstəsə, daha asan həll edəcəyik, istəməsə də zorla həll edəcəyik. Necə ki, mən müharibədən əvvəl və müharibə dövründə demişdim ki, bizim torpağımdan öz xoşunuza rədd olun, yoxsa sizi zorla çıxaracağıq. Belə də oldu. Zəngəzur dəhlizinin taleyi də eyni olacaq. Bizim əsas rəqibimiz zamanıdır. Çünki dəmir yolunun, avtomobil yolunun çəkilişi vaxt tələb edir. Ona görə bütün güclər səfərbər olunub ki, bu layihə icra edilsin. Beləliklə, Azərbaycan xalqı 101 il bundan əvvəl bizim əlimizdən alınmış Zəngəzura qayıdacaqdır”.

C.Baydenin əsassız, biabırçı bəyanatından dərhal sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ilə Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan arasında telefon danışığının olması bir daha göstərdi ki, tarixin sınağından çıxmış Azərbaycan-Türkiyə dostluğu və qardaşlığı əbədidir, sarsılmazdır və bu iki qardaş dövlət ən çətin, tələpəli məqamlarda hər zaman bir-birinin yanındadır. Əsrlər boyunca ən çətin sınaq günlərində Azərbaycan Türkiyənin, Türkiyə isə Azərbaycanın yanında olub və olacaqdır. Şübhəsiz ki, bu məsələ də istisna deyil. Allah millətimizi qorusun, dostluğumuzu və qardaşlığımızı əbədi etsin!

Trampın Bayden haqqında dedikləri özünü doğrultdu

ABŞ Prezidenti Cozef Bayden, 24 aprel 1915-ci il hadisələrinin ildönümü ilə bağlı açıqlamasında “soyqırım” ifadəsini istifadə etməsiylə 1981-ci ildəki açıqlamasında eyni sözü işlədən Ronald Reyqandan bəri “soyqırım” ifadəsini istifadə edən ilk ABŞ prezidenti oldu. İki il əvvəl ABŞ Konqresinin hər iki qanadı, 1915-ci ildəki hadisələri “soyqırım” olaraq tanıyan qətnamələr qəbul etmişdi.

İndiyədək həm Demokrat, həm də Respublikaçı Prezidentlər, Türkiyə ilə əlaqələri kəlməməyə üçün bu mövzuda daima açıq mövqə tutmaqdan çəkiniblər. Görünür odur ki, Bayden fərqli və yalnız bir istiqamət seçib. Təəssüflə qeyd etməliyəm ki, Bayden seçki kampaniyası dövründə də “Erməni Soyqırımını tanıyacağı” vəd etmişdir. Bu addımı yalnız siyasi dividentlərə hesablanan böhtan kimi səciyyələndirmək mümkündür.

Yaxın keçmişə nəzər salsaq görərik ki, ABŞ rəhbərliyi, Bill Klintonun dövründən etibarən 24 aprel tarixində anim açıqlaması ilə çıxış edir. Barak Obama və Donald Tramp da daxil olmaqla, prezidentlər öz bəyanatlarında indiyədək “Böyük Fəlakət” sözündən istifadə ediblər. Tarixi təhrif edən bu iddialar 1905-1920-ci illərdə amansızcasına qətlə yetirilən, sözün həqiqi mənasında soyqırımı uğrayan milyonlarca türkün qətləminə qarşı göz yummaqdır.

“Soyqırım” məsələsində ABŞ-ın mövqeyi ənənəvi olaraq geo-siyasət kontekstində olub. İndiyədək Vaşinqton NATO-da mühüm partnyoru olan Türkiyə ilə bu məsələyə görə münasibətləri korlamasa da, Bayden siyasi karyerasının növbəti ədalətsiz qərarlarından birini verdi.

Baxmayaraq ki, 23 apreldə Cozef Bayden vəzifəyə gəldikdən sonra, Türkiyə Cümhuriyyətinin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla ilk dəfə olaraq telefon danışığı reallaşdırıb. O, Erdoğan kimi güclü iradəyə, siyasi tefəkkürə malik liderlə eyni siyasi arenada yan-yan gəlmək gücünə malik olmasa da, arxalandığı erməni lobbisinə üstün deyər Amerika kimi ölkənin maraqlarını, tarixi həqiqətləri heçə sayaraq böyük bir yanlışlığa yol verdi.

Donald Tramp Baydeni “zehinsiz” adlandırarkən Erdoğan kimi ağıllı, dünya miqyasında liderlə rəqabətə girə bilməyəcəyinin də mesajını vermişdir.

Bayden cəfəngiyatına ən tutarlı cavab heç şübhəsiz ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin : “Əgər Türkiyə “soyqırım” etmiş olsa idi, geridə buna etiraz edə biləcək bir erməni qalmazdı!” sitatı idi.

Bəli, türk mehmetçiyinin, türk ordusunun şücaəti, rəşadəti qərinələrdən bura dillərə dastan, düşməne gözdağıdır. Amma bu da, bir danılmaz faktıdır ki, türk əsgəri tarixboyu nahaq qan tökməyib.

Elmar Qasımov,

Bakı Ali Neft Məktəbinin rektoru, YAP İdarə Heyətinin üzvü

“Kommersant”: “Bayden Ermənistan tarixinə düşdü”

ABŞ Prezidenti Co Baydenin qondarma, uydurulma “erməni soyqırımı” ifadəsini işlətməsi ən radikal addımdır. SİA xəbər verir ki, bu barədə Rusiyaya məxsus kommersant.ru saytında yayımlanan yazıda qeyd olunur.

Yazının müəllifi Sergey Strokan vurğulayır ki, soyqırımın tanınması Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla açıq şəkildə meydan oxumaq deməkdir və bu, ABŞ-ın ən problemli müttəfiqi ilə münasibətlərini çətinləşdirəcək.

Sözgedən mətbuat səhifəsində qeyd olunur ki, “The Wall Street Journal”dakı mənbələr Baydenin bununla sadəcə prezident seçkiləri sonunda, keçən ilin oktyabr ayında verdiyi seçki vədini yerinə yetirdiyini söyləyib. Mənbə bildirir ki, bir qədər əvvəl prezidentliyə namizədin komandası da söz vermişdi ki, Co Bayden seçilsə, “erməni soyqırımını tanıyacaq”.

Qeyd olunur ki, “kommersant”-a müsahibə verən mütəxəssislər, ABŞ-ın yeni rəhbərliyinin, bu addımını Türkiyə ilə münasibətlərdəki gərginliyə, Rusiyanın S-400 hava müdafiə sistemlərinin alınmasına və bir çox digər mövzularda görə Prezident Ərdoğanın ittihamı almaq istəyi kimi dəyərləndirirlər. Məsələn, Amerika Universitetinin professoru Vaşinqtonda, “kommersant”-a bildirib ki, bu, tamamilə siyasi bir qərar və simvolik bir addımdır və Baydenin komandasının Prezident Ərdoğanın gedişini gözləyəcəklərini açıq şəkildə ifadə edir.

Xatırladaq ki, ABŞ prezidenti Co Bayden kimi digərləri, ondan öncəkilər də seçki ərəfəsində qalib gəlmələri üçün, erməni lobbisindən istifadə etmək niyyəti ilə onlara qondarma, dırnaqarası “erməni soyqırımı” ifadəsi işlədəcəyinə söz veriblər, amma hakimiyyətləri dövründə geosiyasi maraqlara, Türkiyə ilə əməkdaşlığa, həm də ədalət prinsiplərinə görə bundan imtina ediblər. Amma, öncəkilərdən fərqli olaraq ABŞ-ın hazırkı prezidenti Co Bayden erməni əsillilərdən qorxduğunu açıq-aşkar sübut etdi. Əslində, bu qorxu ilə də o, gözlerini yumaraq, kor kimi yalançı, saxta erməni tarixinə düşdü, özü də saxtakar olaraq ABŞ və dünya tarixində iz qoydu.

İnam Hacıyev